

॥ ఓం నమో వేదాంతే ॥

26.06.2024 బుధవారం (340వ రోజు)2వ వర్షన్

శ్రీమద్భాగవతం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ, తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

సుమనోవర పూజ్యాయ సుమనోహృది వాసినే ।
సుమనోభిఃప్రపూజ్యాయః శ్రీనివాసాయ తే నమః ॥

॥ అథ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే-విరాజమానస్య-నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వభావస్య-లీలా గృహీత
విగ్రహస్య-శ్రీ పద్మావతీ జానేః -అనుగ్రహేణ-అస్మాకం-సర్వేషాం-బుద్ధి శుద్ధ్యర్థం-
విద్యాభివృద్ధ్యర్థం-భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యాది-తదనుకూల-సర్వ సంపత్ సమృద్ధ్యర్థం-
శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం-శ్రీమద్భాగవత పాఠం కరిష్యామహే.

అస్య-శ్రీమద్భాగవతస్తోత్ర మహామంత్రస్య-నారద ఋషిః-బృహతీ ఛందః-శ్రీకృష్ణః
పరమాత్మా దేవతా-బ్రహ్మ బీజం-భక్తిః శక్తిః -జ్ఞాన వైరాగ్యే కీలకం-అస్మాకం
శ్రీమద్భాగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే పాఠే వినియోగః ॥

॥ ధ్యానం ॥

నారాయణాక్షర పరాధిగమాయ యోగ్యాం
వ్యాస ప్రసూత శుకశృంఖ లయోపదిష్టాం ।
సంసారమూల దలనాయచిరాయసేవ్యాం
విద్యామిమాం విదత భాగవతాభిరామామ్ ॥

శ్రీమద్భాగవతం ప్రవచనం - బహుశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

శ్లోక పారాయణం - శ్రీమాన్ కె.వి.ఎస్.వి.జి.శేషాచార్యులు మరియు
బహుశ్రీ డా. పి.వి.ఎస్.ఎన్. మారుతి గార్లచే...

శ్రీమద్భాగవతం

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే అష్టావింశోఽధ్యాయః

నారద ఉవాచ

సైనికా భయనామ్నో యే బర్హిష్మన్ దిష్టకారిణః

ప్రజ్వారకాలకన్యాభ్యాం విచేరురవనీమిమాం

॥ 4-28-1 ॥

త ఏకదా తు రభసా పురంజనపురీం నృప

రురుధుర్భౌమభోగాధ్యాం జరత్పన్నగపాలితాం

॥ 4-28-2 ॥

కాలకన్యాపి బుభుజే పురంజనపురం బలాత్

యయాభిభూతః పురుషః సద్యో నిఃసారతామియాత్

॥ 4-28-3 ॥

తయోపభుజ్యమానాం వై యవనాః సర్వతోదిశం

ద్వార్భిః ప్రవిశ్య సుభృశం ప్రార్దయన్ సకలాం పురీం

॥ 4-28-4 ॥

తస్యాం ప్రపీడ్యమానాయామభిమానీ పురంజనః

అవాపోరువిధాంస్తాపాన్ కుటుంబీ మమతాఽఽకులః

॥ 4-28-5 ॥

కన్యోపగూఢో నష్టశ్రీః కృపణో విషయాత్మకః

నష్టప్రజ్ఞో హృతైశ్వర్యో గంధర్వయవనైర్బలాత్

॥ 4-28-6 ॥

విశీర్ణాం స్వపురీం వీక్ష్వ ప్రతికూలాననాదృతాన్

పుత్రాన్ పౌత్రానుగామాత్యాన్ జాయాం చ గతసౌహృదాం

॥ 4-28-7 ॥

ఆత్మానం కన్యయా గ్రస్తం పంచాలానరిదూషితాన్

దురంతచింతామాపన్నో న లేభే తత్రప్రతిక్రియాం

॥ 4-28-8 ॥

కామానభిలషన్ దీనో యాతయామాంశ్చ కన్యయా

విగతాత్మగతిస్నేహః పుత్రదారాంశ్చ లాలయన్

॥ 4-28-9 ॥

గంధర్వయవనాక్రాంతాం కాలకన్యోపమర్దితాం

హాతుం ప్రచక్రమే రాజా తాం పురీమనికామతః

॥ 4-28-10 ॥

భయనామ్నోఽగ్రజో భ్రాతా ప్రజ్వారః ప్రత్యుపస్థితః

దదాహ తాం పురీం కృత్వాం బ్రాతుః ప్రియచిక్రీర్షయా

॥ 4-28-11 ॥

తస్యాం సందహ్యమానాయాం సపౌరః సపరిచ్ఛదః

కౌటుంబికః కుటుంబిన్యా ఉపాతప్యత సాన్వయః

॥ 4-28-12 ॥

యవనోపరుద్ధాయతనో గ్రస్తాయాం కాలకన్యయా

పుర్యాం ప్రజ్వారసంసృష్టః పురపాలోఽన్వతప్యత

॥ 4-28-13 ॥

న శేకే సోఽవితుం తత్ర పురుకృచ్ఛోరువేపధుః

గంతుమైచ్ఛత్తో వృక్షకోటరాదివ సానలాత్

॥ 4-28-14 ॥

శిథిలావయవో యర్హి గంధర్వైర్ఘ్నతపౌరుషః

యవనైరరిభీ రాజన్నుపరుద్ధో రురోద హ

॥ 4-28-15 ॥

దుహితః పుత్రపౌత్రాంశ్చ జామిజామాతృపార్షదాన్

స్వత్వావశిష్టం యత్కించిద్భూహకోశపరిచ్ఛదం

॥ 4-28-16 ॥

అహం మమేతి స్వీకృత్య గృహేషు కుమతిర్ఘహీ

దధ్యౌ ప్రమదయా దీనో విప్రయోగ ఉపస్థితే

॥ 4-28-17 ॥

లోకాంతరం గతవతి మయ్యనాథా కుటుంబినీ

వర్తిష్యతే కథం త్వేషా బాలకాననుశోచతీ

॥ 4-28-18 ॥

న మయ్యనాశితే భుంక్తే నాస్నాతే స్నాతి మత్పరా

మయి రుష్టే సుసంత్రస్తా భర్తీతే యతవాగ్భయాత్

॥ 4-28-19 ॥

ప్రబోధయతి మావిజ్ఞం వ్యుషితే శోకకర్మితా

వర్జితధృహమేధీయం వీరసూరపి నేష్యతి

॥ 4-28-20 ॥

కథం ను దారకా దీనా దారకీర్వాపరాయణాః

వర్తిష్యంతే మయి గతే భిన్ననావ ఇవోదధౌ

॥ 4-28-21 ॥

ఏవం కృపణయా బుద్ధ్యా శోచంతమతదర్శణం

గ్రహీతుం కృతధీరేనం భయనామాభ్యపద్యత

॥ 4-28-22 ॥

పశువద్యవనైరేష నీయమానః స్వకం క్షయం

అన్వద్రవన్ననుపథాః శోచంతో భృశమాతురాః

॥ 4-28-23 ॥

పురీం విహాయోపగత ఉపరుద్ధో భుజంగమః

యదా తమేవాను పురీ విశీర్ణా ప్రకృతిం గతా

॥ 4-28-24 ॥

వికృష్యమాణః ప్రసభం యవనేన బలీయసా

నావిందత్తమసాఽఽవిష్టః సఖాయం సుహృదం పురః

॥ 4-28-25 ॥

తం యజ్ఞపశవోఽనేన సంజ్ఞిస్తా యేఽదయాలునా

కుఠారైశ్చిచ్ఛిదుః క్రుద్ధాః స్మరంతోఽమీవమస్య తత్

॥ 4-28-26 ॥

అనంతపారే తమసి మగ్నో నష్టస్త్పతిః సమాః

శాశ్వతీరనుభూయార్తిం ప్రమదాసంగదూషితః

॥ 4-28-27 ॥

తామేవ మనసా గృహ్లాన్ బభూవ ప్రమదోత్తమా

అనంతరం విదర్భస్య రాజసింహస్య వేశ్మని

॥ 4-28-28 ॥

ఉపయేమే వీర్యపణాం వైదర్భీం మలయధ్వజః

యుధి నిర్జిత్య రాజన్యాన్ పాండ్యః పరపురంజయః

॥ 4-28-29 ॥

తస్యాం స జనయాంచక్ర ఆత్మజామసితేక్షణాం

యవీయసః సప్త సుతాన్ సప్త ద్రవిడభూభృతః

॥ 4-28-30 ॥

- ఏకైకస్యాభవత్తేషాం రాజన్నర్బుదమర్బుదం
భోక్తృతే యద్వంశధరైర్మహీ మన్వంతరం పరం || 4-28-31 ||
- అగస్త్యః ప్రాగ్గుహితరముపయేమే ధృతవ్రతాం
యస్యాం దృఢచ్యుతో జాత ఇధ్మవాహాత్మజో మునిః || 4-28-32 ||
- విభజ్య తనయేభ్యః క్షాం రాజర్షిర్మలయధ్వజః
ఆరిరాధయిషుః కృష్ణం స జగామ కులాచలం || 4-28-33 ||
- హిత్వా గృహాన్ సుతాన్ భోగాన్ వైదర్భీ మదిరేక్షణా
అన్వధావత పాండ్యేశం జ్యోత్స్నవ రజనీకరం || 4-28-34 ||
- తత్ర చంద్రవసా నామ తామ్రపర్ణీ వటోదకా
తత్పుణ్యసలిలైర్నిత్యముభయత్రాత్మనో మృజన్ || 4-28-35 ||
- కందాష్టిభిర్మూలఫలైః పుష్పపల్లెస్త్రుణోదకైః
వర్తమానః శనైర్గాత్రకర్మనం తప ఆస్థితః || 4-28-36 ||
- శీతోష్ణవాతవర్షాణి క్షుత్తిపాసే ప్రియాప్రియే
సుఖదుఃఖే ఇతి ద్వంద్వాన్యజయత్సమదర్శనః || 4-28-37 ||
- తపసా విద్యయా పక్వకషాయో నియమైర్యమైః
యుయుజే బ్రహ్మణ్యాత్మానం విజితాక్షానిలాశయః || 4-28-38 ||
- ఆస్తే స్థాణురివైకత్ర దివ్యం వర్షశతం స్థిరః
వాసుదేవే భగవతి నాన్యద్వేదోద్వహాన్ రతిం || 4-28-39 ||
- స వ్యాపకతయాఽఽ త్మానం వ్యతిరిక్తతయాఽఽ త్మని
విద్వాన్ స్వప్న ఇవామర్మసాక్షిణం విరరామ హా || 4-28-40 ||
- సాక్షాద్భగవతోక్తేన గురుణా హరిణా నృప
విశుద్ధజ్ఞానదీపేన స్ఫురతా విశ్వతోముఖం || 4-28-41 ||

పరే బ్రహ్మణి చాత్మానం పరం బ్రహ్మ తథాఽఽత్మని

వీక్షమాణో విహాయేక్షామస్మాదుపరరామ హ

॥ 4-28-42 ॥

పతిం పరమధర్మజ్ఞం వైదర్భీ మలయధ్వజం

ప్రేమ్ణా పర్యచరద్ధిత్వా భోగాన్ సా పతిదేవతా

॥ 4-28-43 ॥

చీరవాసా వ్రతక్షామా వేణీభూతశిరోరుహా

బభావుప పతిం శాంతా శిఖా శాంతమివానలం

॥ 4-28-44 ॥

అజానతీ ప్రియతమం యదోపరతమంగనా

సుస్థిరాసనమాసాద్య యథాపూర్వముపాచరత్

॥ 4-28-45 ॥

యదా నోపలభేతాంఘ్రూహాష్మాణం పత్యురర్చతీ

ఆసీత్సంవిగ్నహృదయా యూథభ్రష్టా మృగీ యథా

॥ 4-28-46 ॥

ఆత్మానం శోచతీ దీనమబంధుం విక్లవాశ్రుభిః

స్తనావాసిచ్య విపినే సుస్వరం ప్రరురోద సా

॥ 4-28-47 ॥

ఉత్తిష్టోత్తిష్ట రాజర్షే ఇమాముదధిమేఖలాం

దస్యుభ్యః క్షత్రబంధుభ్యో బిభ్యతీం పాతుమర్హసి

॥ 4-28-48 ॥

ఏవం విలపతీ బాలా విపినేఽనుగతా పతిం

పతితా పాదయోర్భర్తూ రుదత్యశ్రూణ్యవర్తయత్

॥ 4-28-49 ॥

చితిం దారుమయీం చిత్వా తస్యాం పత్యుః కలేవరం

ఆదీప్య చానుమరణే విలపంతీ మనో దధే

॥ 4-28-50 ॥

తత్ర పూర్వతరః కశ్చిత్సఖా బ్రాహ్మణ ఆత్మవాన్

సాంత్యయన్ వల్గునా సామ్నా తామాహ రుదతీం ప్రభో

॥ 4-28-51 ॥

బ్రాహ్మణ ఉవాచ

కా త్వం కస్యాసి కో వాయం శయానో యస్య శోచసి

జానాసి కిం సఖాయం మాం యేనాగ్రే విచచర్ష హా || 4-28-52 ||

అపి స్మరసి చాత్మానమవిజ్ఞాతసఖం సఖే
హిత్వా మాం పదమన్విచ్ఛన్ భౌమభోగరతో గతః || 4-28-53 ||

హంసావహం చ త్వం చార్య సఖాయౌ మానసాయనౌ
అభూతామంతరా వౌకః సహస్రపరివత్సరాన్ || 4-28-54 ||

స త్వం విహాయ మాం బంధో గతో గ్రామ్యమతిర్మహీం
విచరన్ పదమద్రాక్షీః కయాచిన్నిర్మితం స్త్రియా || 4-28-55 ||

పంచారామం నవద్వారమేకపాలం త్రికోష్ఠకం
షట్కులం పంచవిపణం పంచప్రకృతి స్త్రీధవం || 4-28-56 ||

పంచేంద్రియార్థా ఆరామా ద్వారః ప్రాణా నవ ప్రభో
తేజో_బన్నాని కోష్ఠాని కులమింద్రియసంగ్రహః || 4-28-57 ||

విపణస్తు క్రియా శక్తిర్భూతప్రకృతిరవ్యయా
శక్త్యధీశః పుమాంస్త్వత్ర ప్రవిష్టో నావబుధ్యతే || 4-28-58 ||

తస్మింస్త్వం రామయా స్ఫుష్టో రమమాణో_శ్రుతస్మృతిః
తత్సంగాదీదృశీం ప్రాప్తో దశాం పాపీయసీం ప్రభో || 4-28-59 ||

న త్వం విదర్భదుహితా నాయం వీరః సుహృత్తవ
న పతిస్త్వం పురంజన్యా రుద్ధో నవముఖే యయా || 4-28-60 ||

మాయా హ్యేషా మయా సృష్టా యత్పుమాంసం స్త్రియం సతీం
మన్యసే నోభయం యద్వై హంసౌ పశ్యావయోర్గతిం || 4-28-61 ||

అహం భవాన్ న చాన్యస్త్వం త్వమేవాహం విచక్ష్య భోః
న నౌ పశ్యంతి కవయశ్చిద్రం జాతు మనాగపి || 4-28-62 ||

యథా పురుష ఆత్మానమేకమాదర్శచక్షుషోః

ద్విధాభూతమవేక్షేత తథైవాంతరమావయోః

|| 4-28-63 ||

ఏవం స మానసో హంసో హంసేన ప్రతిబోధితః

స్వస్థస్తద్వ్యభిచారేణ నష్టామాప పునః స్మృతిం

|| 4-28-64 ||

బర్హిష్మన్నేతదధ్యాత్మం పారోక్ష్యేణ ప్రదర్శితం

యత్పరోక్షప్రియో దేవో భగవాన్ విశ్వభావనః

|| 4-28-65 ||

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే అష్టావింశోఽధ్యాయః

అథ శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః

ప్రాచీనబర్హిరువాచ

భగవంస్తే వచోఽస్మాభిర్న సమ్యగవగమ్యతే

కవయస్తద్విజ్ఞానంతి న వయం కర్మమోహితాః

|| 4-29-1 ||

నారద ఉవాచ

పురుషం పురంజనం విద్యాద్యద్వ్యనక్వాత్మనః పురం

ఏకద్విత్రిచతుష్పాదం బహు పాదమపాదకం

|| 4-29-2 ||

యోఽవిజ్ఞాతాహృతస్తస్య పురుషస్య సఖేశ్వరః

యన్న విజ్ఞాయతే పుంభిర్నామభిర్వా క్రియాగుణైః

|| 4-29-3 ||

యదా జిఘ్కన్ పురుషః కార్ష్యేన ప్రకృతేర్గుణాన్

నవద్వారం ద్విహస్తాంఘ్రి తత్రామనుత సాధ్వితి

|| 4-29-4 ||

బుద్ధిం తు ప్రమదాం విద్యాన్మమాహమితి యత్మృతం

యామధిష్ఠాయ దేహేఽస్మిన్ పుమాన్ భుంక్తేఽక్షభిర్గుణాన్

|| 4-29-5 ||

సఖాయ ఇంద్రియగణా జ్ఞానం కర్మ చ యత్మృతం

సఖ్యస్తద్వృత్తయః ప్రాణః పంచవృత్తిర్యథోరగః

|| 4-29-6 ||

బృహద్బలం మనో విద్యాదుభయేంద్రియనాయకం

పంచాలాః పంచవిషయా యన్మధ్యే నవ ఖం పురం

|| 4-29-7 ||

అక్షిణీ నాసికే కర్ణౌ ముఖం శిశ్నగుదావితి

ద్వే ద్వే ద్వారౌ బహిర్యాతి యస్తద్దింద్రియసంయుతః

|| 4-29-8 ||

అక్షిణీ నాసికే ఆస్యమితి పంచ పురః కృతాః

దక్షిణా దక్షిణః కర్ణ ఉత్తరా చోత్తరః స్మృతః

॥ 4-29-9 ॥

పశ్చిమే ఇత్యథో ద్వారౌ గుదం శిశ్నమిహోచ్యతే

ఖద్యోతావిర్ముఖీ చాత్ర నేత్రే ఏకత్ర నిర్మితే

రూపం విభ్రాజితం తాభ్యాం విచష్టే చక్షుషేశ్వరః

॥ 4-29-10 ॥

నలినీ నాలినీ నాసే గంధః సౌరభ ఉచ్యతే

ఘ్రాణో₂ వధూతో ముఖ్యాస్యం విపణో వాగ్రసవిద్రసః

॥ 4-29-11 ॥

ఆపణో వ్యవహారో₂ త్ర చిత్రమంధో బహూదనం

పితృహూర్దక్షిణః కర్ణ ఉత్తరో దేవహూః స్మృతః

॥ 4-29-12 ॥

ప్రవృత్తం చ నివృత్తం చ శాస్త్రం పంచాలసంజ్ఞితం

త్యయానం దేవయానం శ్రోత్రాఞ్చుతధరాద్వజేత్

॥ 4-29-13 ॥

ఆసురీ మేఢ్రమర్వాగ్ద్వార్యవాయో గ్రామిణాం రతిః

ఉపస్థో దుర్మదః ప్రోక్తో నిర్మతిర్గుద ఉచ్యతే

॥ 4-29-14 ॥

వైశసం నరకం పాయుర్లుబ్ధకో₂న్ధౌ తు మే శృణు

హస్తపాదౌ పుమాన్స్తాభ్యాం యుక్తో యాతి కరోతి చ

॥ 4-29-15 ॥

అంతఃఓపురం చ హృదయం విషూచిర్మన ఉచ్యతే

తత్ర మోహం ప్రసాదం వా హర్షం ప్రాప్నోతి తద్గుణైః

॥ 4-29-16 ॥

యథా యథా విక్రియతే గుణాక్తో వికరోతి వా

తథా తథోపద్రష్టా₂ త్మా తద్వృత్తిరనుకార్యతే

॥ 4-29-17 ॥

దేహో రథస్త్వింద్రియాశ్వః సంవత్సరరయో₂ గతిః

ద్వికర్మచక్రస్త్రిగుణధ్వజః పంచాసుబంధురః

॥ 4-29-18 ॥

మనోరశ్మిర్బుద్ధిసూతో హృన్నీడో ద్వంద్వకూబరః

పంచేంద్రియార్థప్రక్షేపః సప్తధాతువరూథకః

॥ 4-29-19 ॥

ఆకూతిర్విక్రమో బాహ్యో మృగతృష్ణాం ప్రధావతి

ఏకాదశేంద్రియచమూః పంచసూనా వినోదకృత్

॥ 4-29-20 ॥

సంవత్సరశ్చండవేగః కాలో యేనోపలక్షితః

తస్యాహనీహ గంధర్వా గంధర్వో రాత్రయః స్మృతాః

హరంత్యాయుః పరిక్రాంత్యా షష్టుత్తరశతత్రయం

॥ 4-29-21 ॥

కాలకన్యా జరా సాక్షాల్లోకస్తాం నాభినందతి

స్వసారం జగ్రహే మృత్యుః క్షయాయ యవనేశ్వరః

॥ 4-29-22 ॥

అథయో వ్యాధయస్తస్య సైనికా యవనాశ్చరాః

భూతోపసర్గాశురయః ప్రజ్వారో ద్వివిధో జ్వరః

॥ 4-29-23 ॥

ఏవం బహువిధైర్దుఃఖైర్దైవభూతాత్మసంభవైః

క్లిశ్యమానః శతం వర్షం దేహే దేహీ తమోవృతః

॥ 4-29-24 ॥

ప్రాణేంద్రియమనోధర్మానాత్మన్యధ్యస్య నిర్గుణః

శేతే కామలవాన్ ధ్యాయన్ మమాహమితి కర్మకృత్

॥ 4-29-25 ॥

యదాఽఽ త్మానమవిజ్ఞాయ భగవంతం పరం గురుం

పురుషస్తు విషజ్ఞేత గుణేషు ప్రకృతేః స్వదృక్

॥ 4-29-26 ॥

గుణాభిమానీ స తదా కర్మాణి కురుతేఽవశః

శుక్లం కృష్ణం లోహితం వా యథా కర్మాభిజాయతే

॥ 4-29-27 ॥

శుక్లాత్ప్రకాశభూయిష్యాన్ లోకానాప్నోతి కర్ణిచిత్

దుఃఖోదర్కాన్ క్రియాసాంస్తమః శోకోత్కటాన్ క్వచిత్

॥ 4-29-28 ॥

క్వచిత్పుమాన్ క్వచిచ్ఛ్రీ క్వచిన్నోభయమంధధీః

దేవో మనుష్యస్తిర్యగ్వా యథా కర్మగుణం భవః

॥ 4-29-29 ॥

క్షుత్పరీతో యథా దీనః సారమేయో గృహం గృహం

చరన్ విందతి యద్దిష్టం దండమోదనమేవ వా

॥ 4-29-30 ॥

తథా కామాశయో జీవ ఉచ్చావచపథా భ్రమన్

ఉపర్యథో వా మధ్యే వా యాతి దిష్టం ప్రియాప్రియం

॥ 4-29-31 ॥

దుఃఖేష్వేకతరేణాపి దైవభూతాత్మహేతుషు

జీవస్య న వ్యవచ్ఛేదః స్యాచ్ఛేత్తత్రప్రతిక్రియా

॥ 4-29-32 ॥

యథా హి పురుషో భారం శిరసా గురుముద్వహన్

తం స్కంధేన స అధత్తే తథా సర్వాః ప్రతిక్రియాః

॥ 4-29-33 ॥

నైకాంతతః ప్రతీకారః కర్మణాం కర్మ కేవలం

ద్వయం హ్యవిద్యోపసృతం స్వప్నే స్వప్న ఇవానఘ

॥ 4-29-34 ॥

అర్థే హ్యవిద్యమానేఽపి సంసృతిర్న నివర్తతే

మనసా లింగరూపేణ స్వప్నే విచరతో యథా

॥ 4-29-35 ॥

అథాత్మనోఽర్థభూతస్య యతోఽనర్థపరంపరా

సంసృతిస్తద్వ్యవచ్ఛేదో భక్త్యా పరమయా గురౌ

॥ 4-29-36 ॥

వాసుదేవే భగవతి భక్తియోగః సమాహితః

సద్ధీచీనేన వైరాగ్యం జ్ఞానం చ జనయిష్యతి

॥ 4-29-37 ॥

సోఽచిరాదేవ రాజర్షే స్యాదచ్యుతకథాశ్రయః

శృణ్వతః శ్రద్ధధానస్య నిత్యదా స్యాదధీయతః

॥ 4-29-38 ॥

యత్ర భాగవతా రాజన్ సాధవో విశదాశయాః

భగవద్గుణానుకథనశ్రవణవ్యగ్రచేతసః

॥ 4-29-39 ॥

తస్మిన్ మహాన్ముఖరితా మధుభిచ్ఛరిత్ర

పీయూషశేషసరితః పరితః స్రవంతి

తా యే పిబంత్యవితృషో నృప గాఢకర్ణై

స్తాన్ న స్పృశంత్యశనత్పృథ్వయశోకమోహః

॥ 4-29-40 ॥

ఏతైరుపద్రుతో నిత్యం జీవలోకః స్వభావజైః

న కరోతి హరేర్నానం కథామృతనిధౌ రతిం

॥ 4-29-41 ॥

ప్రజాపతిపతిః సాక్షాద్భగవాన్ గిరిశో మనుః

దక్షాదయః ప్రజాధ్యక్షా నైష్ఠికాః సనకాదయః

॥ 4-29-42 ॥

మరీచిరత్ర్యంగిరసౌ పులస్త్యః పులహః క్రతుః

భృగుర్వసిష్ఠ ఇత్యేతే మదంతా బ్రహ్మవాదినః

॥ 4-29-43 ॥

అద్యాపి వాచస్పతయస్తపోవిద్యాసమాధిభిః

పశ్యంతోఽపి న పశ్యంతి పశ్యంతం పరమేశ్వరం

॥ 4-29-44 ॥

శబ్దబ్రహ్మణి దుష్పారే చరంత ఉరు విస్తరే

మంత్రలింగైర్వ్యవచ్ఛిన్నం భజంతో న విదుః పరం

॥ 4-29-45 ॥

(సర్వేషామేవ జంతూనాం సతతం దేహపోషణే
 అస్తి ప్రజ్ఞా సమాయత్తా కో విశేషస్తదా నృణాం ..
 లభ్యేహాంతే మనుష్యత్వం హిత్వా దేహోద్యసద్గ్రహం
 ఆత్మసృత్యా విహాయేదం జీవాత్మా స విశిష్యతే ..)

యదా యమనుగృహ్లాతి భగవానాత్మభావితః
 స జహాతి మతిం లోకే వేదే చ పరినిష్ఠితాం

|| 4-29-46 ||

తస్మాత్కర్మసు బర్హిష్మన్నజ్ఞానాదర్థకాశిషు
 మార్థదృష్టిం కృథాః శ్రోత్రస్పర్శిష్వస్పృష్టవస్తుషు
 స్వం లోకం న విదుస్తే వై యత్ర దేవో జనార్దనః

|| 4-29-47 ||

అహుర్ధామ్రుథియో వేదం సకర్మకమతద్విదః

|| 4-29-48 ||

ఆస్తీర్య దర్భైః ప్రాగగ్రైః కార్శ్మ్యేన క్షితిమండలం
 స్తబ్ధో బృహద్యధాన్మానీ కర్మ నావైషి యత్పరం
 తత్కర్మ హరితోషం యత్సా విద్యా తన్మతిర్యయా

|| 4-29-49 ||

హరిర్దేహభృతామాత్మా స్వయం ప్రకృతిరీశ్వరః

|| 4-29-50 ||

తత్పాదమూలం శరణం యతః క్షేమో నృణామిహ

స వై ప్రియతమశ్చాత్మా యతో న భయమణ్యపి

ఇతి వేద స వై విద్వాన్ యో విద్వాన్ స గురుర్వరిః

|| 4-29-51 ||

నారద ఉవాచ

ప్రశ్న ఏవం హి సంఛిన్నో భవతః పురుషర్షభ

అత్ర మే వదతో గుహ్యం నిశామయ సునిశ్చితం

|| 4-29-52 ||

క్షుద్రం చరం సుమనసాం శరణే మిథిత్యా

రక్తం షడంఘ్రిగణసామసు లుబ్ధకర్ణం

అగ్రే వృకానసుతృపోఽవిగణయ్య యాంతం

పృష్ఠే మృగం మృగయలుబ్ధకబాణభిన్నం

|| 4-29-53 ||

అస్యార్థః సుమనః సమధర్మణాం స్త్రీణాం శరణ

అశ్రమే పుష్పమధుగంధవత్కుద్రతమం కామ్యకర్మ

విపాకజం కామసుఖలవం జైహ్వాపస్థాది
 విచిన్వంతం మిథునీభూయ తదభినివేశితమనసం
 షడంఘ్రిగణసామగీతవదతిమనోహరవనితాది
 జనాలాపేష్వతితరామతిప్రలోభితకర్ణమగ్రేజి

వృకయూథవదాత్మన ఆయుర్హారతో హెూరాత్రాన్ తాన్
 కాలలవవిశేషానవిగణయ్య గృహేషు విహారంతం
 పృష్ఠత ఏవ పరోక్షమనుప్రవృత్తో లుభకః కృతాంతోన్తః
 శరేణ యమిహ పరావిధ్యతి తమిమమాత్మానమహెూ

రాజన్ భిన్నహృదయం ద్రష్టుమర్హసీతి || 4-29-54 ||

స త్వం విచక్ష్య మృగచేష్టితమాత్మనోన్త
 శ్చిత్తం నియచ్ఛ హృది కర్ణధునీం చ చిత్తే
 జహ్యాంగనాశ్రమమసత్తమయూథగాథం
 ప్రీణీహి హంసశరణం విరమ క్రమేణ

|| 4-29-55 ||

రాజోవాచ

శ్రుతమన్వీక్షితం బ్రహ్మాన్ భగవాన్ యదభాషత

నైతజ్ఞానంతుపాధ్యాయాః కిం న బ్రూయుర్విదుర్యది || 4-29-56 ||

సంశయోన్త్ర తు మే విప్ర సంభిన్నస్తత్ప్రతో మహాన్

ఋషయోన్పి హి ముహ్యంతి యత్ర నేంద్రియవృత్తయః || 4-29-57 ||

కర్మాణ్యారభతే యేన పుమానిహ విహాయ తం

అముత్రాన్యేన దేహేన జుష్టాని స యదశ్నుతే || 4-29-58 ||

ఇతి వేదవిదాం వాదః శ్రూయతే తత్ర తత్ర హ

కర్మ యత్క్రియతే ప్రోక్షం పరోక్షం న ప్రకాశతే || 4-29-59 ||

నారద ఉవాచ

యేనైవారభతే కర్మ తేనైవాముత్ర తత్పుమాన్

భుంక్తే హ్యవ్యవధానేన లింగేన మనసా స్వయం || 4-29-60 ||

శయానమిమముత్సృజ్య శ్వసంతం పురుషో యథా

కర్మాత్మన్యాహితం భుంక్తే తాదృశేనేతరేణ వా || 4-29-61 ||

మమైతే మనసా యద్యదసావహమితి బ్రువన్
గృహ్ణీయాత్తత్పుమాన్ రాధం కర్మ యేన పునర్భవః || 4-29-62 ||

యథానుమీయతే చిత్తముభయైరిందియేహితైః
ఏవం ప్రాగ్దేహజం కర్మ లక్ష్మతే చిత్తవృత్తిభిః || 4-29-63 ||

నానుభూతం క్వ చానేన దేహేనాదృష్టమశ్రుతం
కదాచిదుపలభ్యేత యద్రూపం యాదృగాత్మని || 4-29-64 ||

తేనాస్య తాదృశం రాజన్ లింగినో దేహసంభవం
శ్రద్ధత్వాననుభూతోఽర్థో న మనః ప్రప్లుమర్హతి || 4-29-65 ||

మన ఏవ మనుష్యస్య పూర్వరూపాణి శంసతి
భవిష్యతశ్చ భద్రం తే తథైవ న భవిష్యతః || 4-29-66 ||

అదృష్టమశ్రుతం చాత్ర క్వచిన్మనసి దృశ్యతే
యథా తథానుమంతవ్యం దేశకాలక్రియాశ్రయం || 4-29-67 ||

సర్వే క్రమానురోధేన మనసీందియగోచరాః
ఆయాంతి వర్గణో యాంతి సర్వే సమనసో జనాః || 4-29-68 ||

సత్త్వైకనిష్ఠే మనసి భగవత్పార్శ్వవర్తిని
తమశ్చంద్రమసీవేదముపరజ్యావభాసతే || 4-29-69 ||

నాహం మమేతి భావోఽయం పురుషే వ్యవధీయతే
యావద్బుద్ధిమనోఽక్షార్థగుణవ్యూహౌ హ్యానాదిమాన్ || 4-29-70 ||

సుప్తిమూర్ఛోపతాపేషు ప్రాణాయనవిఘాతతః
నేహతేఽహమితి జ్ఞానం మృత్యుప్రజ్వారయోరపి || 4-29-71 ||

గర్భే బాల్యేఽప్యపౌష్కల్యాదేకాదశవిధం తదా
లింగం న దృశ్యతే యూనః కుహ్వం చంద్రమసో యథా || 4-29-72 ||

అర్థే హ్యవిద్యమానేఽపి సంసృతిర్న నివర్తతే
ధ్యాయతో విషయానస్య స్వప్నేఽనర్థాగమో యథా || 4-29-73 ||

ఏవం పంచవిధం లింగం త్రివృత్తోడశవిస్తృతం

ఏష చేతనయా యుక్తో జీవ ఇత్యభిధీయతే

|| 4-29-74 ||

అనేన పురుషో దేహోనుపాదతే విముంచతి

హర్షం శోకం భయం దుఃఖం సుఖం చానేన విందతి

|| 4-29-75 ||

(భక్తిః కృష్ణే దయా జీవేష్వకుంఠజ్ఞానమాత్మని

యది స్యాదాత్మనో భూయాదపవర్గస్తు సంసృతేః ..)

యథా తృణజలూకేయం నాపయాత్యపయాతి చ

న త్యజేన్మియమాణోఽపి ప్రాగ్దేహోభిమతిం జనః

|| 4-29-76 ||

యావదన్యం న విందేత వ్యవధానేన కర్మణాం

మన ఏవ మనుష్యేంద్ర భూతానాం భవభావనం

|| 4-29-77 ||

యదాక్షైశ్చరితాన్ ధ్యాయన్ కర్మాణ్యాచినుతేఽసకృత్

సతి కర్మణ్యవిద్యాయాం బంధః కర్మణ్యనాత్మనః

|| 4-29-78 ||

అతస్తదపవాదార్థం భజి సర్వాత్మనా హరిం

పశ్యంస్తదాత్మకం విశ్వం స్థిత్యుత్పత్త్యప్యయా యతః

|| 4-29-79 ||

మైత్రేయ ఉవాచ

భాగవతముఖ్యో భగవాన్ నారదో హంసయోగ్గతిం

ప్రదర్శ్య హ్యముమామంత్ర్య సిద్ధలోకం తతోఽగమత్

|| 4-29-80 ||

ప్రాచీనబర్హి రాజర్షిః ప్రజాసర్గాభిరక్షణే

ఆదిశ్య పుత్రానగమత్తపసే కపిలాశ్రమం

|| 4-29-81 ||

తత్రైకాగ్రమనా వీరో గోవిందచరణాంబుజం

విముక్తసంగోఽనుభజన్ భక్త్యా తత్సామ్యతామగాత్

|| 4-29-82 ||

ఏతదధ్యాత్మపారోక్ష్యం గీతం దేవర్షిణానఘ

యః శ్రావయేద్యః శృణుయాత్స లింగేన విముచ్యతే

|| 4-29-83 ||

ఏతన్ముకుందయశసా భువనం పునానం

దేవర్షివర్యముఖనిఃసృతమాత్మశౌచం

యః కీర్తమానమధిగచ్ఛతి పారమేష్ఠ్యం

నాస్మిన్ భవే భ్రమతి ముక్తసమస్తబంధః

॥ 4-29-84 ॥

అధ్యాత్మపారోక్ష్యమిదం మయాధిగతమద్భుతం

ఏవం స్త్రియాశ్రమః పుంసశ్చిన్నోఽముత్ర చ సంశయః

॥ 4-29-85 ॥

ఇతి శ్రీమద్భాగవతే పారమహంస్యాం సంహితాయాం చతుర్థ స్కంధే ఏకోనత్రింశోఽధ్యాయః

॥ అథ క్షమా పార్థనా ।

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకక్షేమ పార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రీయః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్
